

Az angol atomerőművekben nincs elegendő magasképzettségű műszaki szakember. Sir Alexander Fleck, az angol atomenergiái hatóság munkájának felülvizsgálásával megbízott bizottság vezetője, a napokban figyelmeztette a kormányt, hogy Anglia atomerőműveiben nincs elegendő számú magasképzettségű műszaki szakember. Mindenképpen gondoskodni kell arról, hogy az atomenergiái hatóság ipari csoportjának megfelelő számú szakember álljon rendelkezésére, mert különben nem lehet „biztosan és hatékonyan üzemeltetni a meglévő erőműveket és teljesen üzemeltetni az eredményes erőműveket létesíteni az atomenergiái program keretében” — hangsúlyozta a bizottság jelentése.

A most közzétett első jelentésen kívül a bizottság további két jelentést készít. A második jelentés, amelyet január 1-ére állítanak össze, egészségügyi és munkabiztonsági kérdésekkel, a harmadik pedig a műszaki fejlesztés problémájával foglalkozik.

(Daily Worker)

★

VÁLTOZÁSOK A VILÁG TÉRKÉPÉN

Alaszk. Észak-Amerika legmagasabb csúcsa, a Mount Mc. Kinley, legújabb felmérés szerint 6193 méter.

Argentína. A Tucumán egyetem geodéta-mérnökeinek legújabb, a legmodernebb módszerekkel történt felmérése szerint az Aconcagua 6958 méter magassággal továbbra is az Andok legmagasabb csúcsa. Az Ojos del Salado, amelyet az utolsó időben magasabbnak tartottak, csak 6880 méter.

Brazília. Parana államban, a Tibagi folyó jobbpartján fekvő Monte Alegre papírgyárnál, amely Dél-Amerika legjelentősebb papírgyára, 1953-ban Cidada Nova (Új Város) néven munkásváros létesült; amelynek 1956-ban már 3000 lakosa volt.

Az évek óta tervezett és 1956-ban törvényben is elhatározott új szövetségi főváros, Brasília első utcáinak és épületeinek építése megkezdődött. Az ország jövőendő székhelye, amely később szövetségi terület lesz, ma még Goiás államhoz tartozik és Anapolis várostól északkeletre, Corumba helységtől délkeletre, a Corumba folyó két partján fekszik.

Ceylon. Colombo fővárosától 190 km-re északkeletre a buddhisták szent városa, Amuradhapura mellett épült 1949 óta New Amuradhapura modern helység, amelynek már 15 000 lakosa van. A hozzávezető, a buddhizmus 2500 éves jubileumáról elnevezett „Jubiläum-utat” 1957 májusában avatták fel.

Csendes-óceán. Kamcsatka és a Hawaiszigetek között tenger alatti hegyláncolatot találtak az amerikai oceanográfusok, amelyet Császári Tengerhegység (Emperor Seamount) neveztek el. Egyes csúcsai csak néhány tucat vagy néhány száz méterre vannak az óceán felszín alatt.

Francia Afrika. A francia parlament 1956. június 23-án kerettörvényt hozott az úgynevezett Fekete Francia-Afrika (az afrikai kontinens összes francia gyarmata, Algéria kivételével) és Madagaszkár átalakulásáról autonóm „területekké”. A területek, amelyek élén minisztertanácsok állnak, három föderációban vannak csoportosítva, amelyeknek szövetségi minisztertanácsok kormányoznak. A föderációk és területek, amelyek az eddigi közigazgatási beosztásnak felelnek meg, a következők: 1. Francia Nyugat-Afrika (Afrique Occidentale Française), terület: Szenegál (Sénégal), Francia Szudán (Soudan), Elefántcsontpart (Cote d'Ivoire), Dahomey, Guinea (Guinée), Niger, Mauritánia (Mauritanie), Felső-Volta (Haute-Volta). 2. Francia Egyenlítői Afrika (Afrique Equatoriale Française): Gabon, Közép-

Kongó (Moyen-Congo), Oubangui-Charl, Csád (Tchad). 3. Madagaszkár (Madagascar): Diégo-Suarez, Majunga, Flanarantsoa, Tamatave, Tananarive, Tuléar.

Franciaország, Svájc. A francia-svájci határon fekvő genfi Cointin repülőtér kibővítésre szorult. Ez azt jelenti, hogy a lökhajtásos repülőgépek startpályája francia területre húzódnék át. Egy 1956-ban kötött nemzetközi szerződés értelmében Franciaország átengedi a kérdéses területet Svájcnak két terület részében, amelyek Ferney-Voltaire francia helységtől keletre és nyugatra vannak. (A határ kiigazítás térképe az Information Géographique című francia folyóirat 1956. 4. sz. 149. oldalán látható.)

India. Kelet-Pandzsab tartomány új fővárosa Chandigarh, amelyet 1951. óta épít le Corbusier, a híres svájci építész, a Delhi-Simla úton, a Himalája lábánál; már több ezer ember lakhelye.

★

A Szovjetunió új geológiai térképe nemrégiben készült el. Ez már részletes ismertetést nyújt az eddigi „fehér foltokról” is. A térkép alkotójának csoportját Dmitrij Nalukin akadémikus vezeti, akit 1957-ben Lenin-díjjal tüntettek ki. A kollektiva több akadémikus, akadémiai levelező tagot, 250 doktort és kandidátust, valamint mintegy 800 tudományos munkatársat foglal magában.

(TASZSZ)

★

Fokozott érdeklődés az Egyesült Államokban a szovjet műszaki irodalom iránt. A Szovjetunió tudományos és műszaki eredményei Nyugaton sokakat arra késztet, hogy komolyabb figyelmet fordítsanak a Szovjetunió tapasztalatainak átvételére. A „New York Herald Tribune” egyik jelentése szerint a General Dynamics Corporation villamosipari társaság a Diesel-elektromos hajóépítési osztály 15 tapasztalt szakemberének azt ajánlotta, hogy „sajátítsák el kellő mértékben az orosz nyelvet, hogy lefordíthassák az Egyesült Államokba nagyszámban érkező szovjet műszaki cikkeket”.

★

Hírek Aggtelekről

Az aggteleki Baradla-Cseppkőbarlangban, a Nemzetközi Geofizikai Ev. kapcsán, geofizikai mérőállomás építését kezdte meg az Állami Geofizikai Intézet. Az állomáson elhelyezett automatikus regisztráló földmágnességváltozást mérő és szeizmológiai műszerek az idegenforgalmi barlangjáratok vonalától félreeső helyeken kerülnek felállításra. A barlangnak egész éven át egyenletes, 11°C körüli hőmérséklete, a levegő páratelítettségének nagyfokú állandósága, a hely belsejének zaj- és rezgésmentessége, valamint az egyenletes fényhatás mind olyan tényezők, amelyek a kényes műszerek pontos észleléséhez elengedhetetlen feltételek, s másol csak nehezen, vagy alig lemmének biztosíthatók. A két barlangi mérőállomás már a közeljövőben megkezdte működését.

Föld alatti biológiai laboratóriumot építenek még 1958. év során az Aggteleki Cseppkőbarlang Rókaágában. A laboratórium, melyet Dudich Endre akadémikus professzor tervei szerint készítenek, lehetővé fogja tenni a barlangok különlegesen érdekes vad állatvilágának helyszíni és természetesen életkörülmények közötti tanulmányozását. Ehhez hasonló barlangbiológiai állomások külföldön is csak egy helyen, a jugoszláviai Postojnai-barlangból van tudomásunk.

Elkészült Jászvafon a nemrég feltárt Alsóbarlang végleges bejárata. A még folyamatos kutatás alatt álló barlang további

szakaszainak feltárása Jákucs László vezetésével folyik, de az érdekes patakos barlang legelső, kényelmesen megtekinthető szakaszait még az idén meg kívánják nyitni az érdeklődő nagyközönség számára is. Az új barlang bejárata a Baradla Jászvafól bejáratától mindössze 200 méterre, a Jászvafon karsztforrása mellett nyílik.

•

Barlangmúzeum építését tervezik Aggteleken, a Baradla bejárat sziklafala előtt. A magyar barlangkutatás történetének, a hazai barlangi régészeti ásatási leleteknek, a korszerű karsztkutatási módszereknek dokumentumait, s a barlangok élővilágát és ásványos képződményeit kiállító múzeumot a Magyar Földrajzi Társaság Karszt- és Barlangkutató Szakosztályának kezdeményezésére és irányításával, jelentős részben társadalmi hozzájárulással kívánják megépíteni.

★

A szovjet és az amerikai csillagászok közösen dolgoznak a „gyenge csillagok” katalógusának összeállításán. Összeállították a „gyenge csillagok” délköri megfigyelésének közös, egységes programját. A pulkovói csillagvizsgáló munkatársai vállalták a megfigyelő munka nagy részét, az amerikai csillagászok pedig a nyert adatok feldolgozását végzik majd el.

A szovjet és az amerikai csillagászok másik közös feladata a kisbolygók megfigyelésének megszervezése. Ebben különösen két tudományos intézet — az Egyesült Államok Ohio államának csillagvizsgálója és a Szovjet Tudományos Akadémia leningrádi elméleti csillagászati intézete — tart szoros kapcsolatot.

A két ország csillagászai kölcsönösen kicserélik megfigyeléseik adatait, s egymásnál kölcsönösen tanulmányutakat tesznek.

(TASZSZ)

★

Érdekes adatok...

... a mesterséges holdak szállító rakétáinak első fokozata másodpercenként 800—1200 kg üzemanyagot fogyaszt.

... egy magaslégtérkutató rakéta repülésének minden percében 250 000 forintba kerül, és így tízperces útja kereken 2,5 millió forint.

... az első mesterséges hold keringésenként 1,8 g anyaggal találkozott.

... a mesterséges holdak mozgásából nyert adatok szerint a levegő sűrűsége 200 km magasságban 400 g/km³.

... a jövő űrhajósainak fő táplálékforrásai algák lesznek, amelyek egytálal elhasználják a levegő széndioxidjából a szén- és ezáltal oxigén szabadítanak fel.

... egy személy táplálék-, víz- és levegőszükségletének biztosítására egy marsutazás esetén naponként 1,8—2 kg súly szükséges, ha az algákat felhasználják.

... a Nap tömege a Naprendszer össztömegének több mint 99%-a.

... a Nap másodpercenként 270 kilométeres sebességgel rohan a térben, miközben viszi magával rendszerét.

... a Hold a Naprendszer 9 nagybolygója körül keringő, összesen 31 hold közül, az anyabolygóhoz viszonyítva, a legnagyobb hold.

TOLLHEGY

Nem írjuk ezeket a sorokat gúnyolódó, még kevéssé bántó célzattal, de az az érzésünk, hogy az olvasó gondosabban megfogalmazott cikkeket érdemelne, ha már időt és